

LIITE 1

MESSUPROJEKTIT, OPINTOMATKAT JA YHTEISTYÖPROJEKTIT

Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta on laajentunut viimeisen kymmenen vuoden aikana promootiotoiminnasta kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin ja suomalaisen tanssin kentän kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen. Tämä laajentuminen on linjassa Tiedotuskeskuksen strategian vuosille 2014-2018 kanssa. Tiedotuskeskus on edellisen strategiakauden aikana luonut itselleen kattavan kansainvälisen kontaktiverkoston, luotettavan ja hyvän maineen sekä edistänyt suomalaisen tanssin kansainvälistä tunnettua. Yhteistyöhankkeiden edistäminen on nyt yksi painopisteistä, jossa voidaan edelleen kehittää yhteistyötä kotimaisten toimijoiden kanssa.

Yhteistyöhankkeet ovat tanssin alalle ominainen tapa toimia kansainvälisesti. Kansainväliset kumppanit hakevat kahden- tai kolmenvälisiä projekteja, joiden perustana on taiteilijoiden välinen vuorovaikutus, yhteistyö ja liikkuvuus.

Vuonna 2015 toteutettiin hankkeita ja projekteja kaikilla kansainvälisen toiminnan osa-alueilla. Tiedotuskeskuksen laajat verkostot tuottivat uusia yhteistyömahdollisuuksia, joista kahden suomalaistaiteilijan työryhmän residenssi portugalilaisessa O espaço do tempo -keskuksessa Montemorissa toteutui. Montemorin residenssi on yksi Euroopan arvostetuimmista residensseistä ja Euroopan tanssin talojen verkoston jäsen. Tiedotuskeskuksen henkilöstö- ja taloudelliset resurssit asettavat rajat kansainvälisen toiminnan laajuudelle: mahdollisuuksia olisi paljon enemmän, kuin mitä pystyy nykyisin resurssein toteuttamaan.

Koska Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälinen toiminta on monimuotoista, se tarjoaa mahdollisuudet kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön sekä kansainvälistymiseen monenlaisille tanssitoimijoille, vapaan kentän yksittäisistä taiteilijoista vakiintuneisiin VOS-ryhmiin. Vuonna 2015 yli seitsemänkymmentä (Venäjä-ohjelma 41, muut 31) tanssin ammattilaista osallistui Tiedotuskeskuksen messuhankkeisiin, opintomatkoille ja yhteistyöprojekteihin.

MESSUPROJEKTIT 2015

Osallistuminen kansainvälisille esittävän taiteen messuille on ollut vuodesta 2005 lähtien keskeinen osa Tanssin Tiedotuskeskuksen promootiotyötä. Parilliset vuodet ovat ns. messuvuosia, jolloin järjestetään tanssin kentälle tärkeät messut tanzmesse Düsseldorfissa ja CINARS Montrealissa. Vuonna 2015 Tiedotuskeskus osallistui

kolmille messuille: New Yorkin APAP-tapahtumaan, Jokohaman TPAMIin ja Soulin PAMSiin.

Tanssin Tiedotuskeskuksen vuoden 2015 messuhankkeiden **tavoitteet** olivat seuraavat:

- suomalaisen tanssin kansainvälisen tunnettuuden lisääminen messujen kohdemaissa, niiden välittömässä ympäristössä ja globaalisti
- suomalaisten tanssitaiteilijoiden kansainvälisen liikkuvuuden edistäminen ja työtilaisuuksien lisääminen

Tanssin Tiedotuskeskuksen **toimenpiteet** tavoitteiden saavuttamiseksi olivat seuraavat:

- Tiedotuskeskuksen laajan verkosto- ja kontaktitiedon sekä alan markkinatietouden jakaminen suomalaisille osallistujille ennen messumatkaa
- Messuosallistumisen toteuttaminen näkyvästi ja tehokkaasti:
  - toimivan ja houkuttelevan näyttelyosaston toteuttaminen
  - räätälöityjen oheistapahtumien (verkottumistapaamiset, speed dating
  - -konsepti, seminaarit, work shopit) tuottaminen
  - suomalaisille taiteilijoille räätälöityjen tapaamisten järjestäminen
  - Tiedotuskeskuksen henkilökunnan apu messutapahtuman aikana
- Kontaktien jälkihoito
- Jälkitapaaminen messuille osallistuneiden kanssa ja yhteydenpito sen jälkeen
- Messujen tulosten evaluointi

APAP - NYC 2015 Global Performing Arts Conference and Marketplace / USA

Tiedotuskeskus osallistui New Yorkissa 9.–13.1.2015 järjestettyyn APAP NYC 2015 Global Performing Arts Conference and Marketplace -tapahtumaan, joka keräsi yhteen 3 600 ammattilaista eri puolilta maailmaa. Matka mahdollistui, kun APAP kutsui Tiedotuskeskuksen kansainvälisten asiain päällikön Pirjetta Mularin moderoimaan APAP-messujen pre-session *Our Global Community* 9.1.2015 yhdessä yhden The National Endowment for the Arts johtajista, Michael Orloven kanssa. Yksi APAPin johtajista, Scott Stoner, oli kiinnostunut Tiedotuskeskuksen keöja Sustainability Think Tankin tuloksista, ja halusi jakaa sen sisältöjä erityisesti pohjoisamerikkalaisille taidealan ammattilaisille.

Matkan aikana Mulari toimi moderaattorina myös toisessa tapahtumassa: hän veti round table -keskustelua *Practitioners' Experience Sharing*, joka oli osa On-the-Move -verkoston ja The Martin E. Segal Theatre Centren järjestämää tapahtumaa Cultural Mobility: Symposium + International Funding Guide.

Moderointien lisäksi matkan tarkoituksena oli verkottuminen APAP-tapahtuman sekä Cultural Mobility Symposiumin osallistujien kanssa, New Yorkin suomalaiselle ja muulle pohjoismaalaiselle tanssille relevanttien esityspaikka- ja presentterikontaktien päivittäminen sekä yhteistyömahdollisuuksien löytäminen suomalaisen tanssin toimijoille ja ICE HOT Nordic Dance -hankkeelle. Suomen New Yorkin konsulaatin kanssa käytiin neuvotteluja opintomatkan järjestämisestä New Yorkiin joko 2015 tai 2016.

Tiedotuskeskuksella ei ollut omaa näyttelyosastoa. Mularin APAP-matkan hotellikustannukset maksoi osin APAP ja muut kustannukset jaettiin Tiedotuskeskuksen ja ICE HOT -hankkeen välillä. Matkalla pohdittiin myös tulevaisuuden yhteistyötä New Yorkissa Sirkuksen Tiedotuskeskuksen kanssa.

Suomesta APAPIin osallistuivat:

- Kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari (Tanssin Tiedotuskeskus)
- Myyntipäällikkö Johanna Rajamäki (Tero Saarinen Company)
- Kansainvälisten asiain päällikkö Lotta Nevalainen (Sirkuksen Tiedotuskeskus)

TOKYO PERFORMING ARTS MEETING IN YOKOHAMA 7.-15.2.2015 (TPAM) / JAPAN

Tiedotuskeskus osallistui Japanin Jokohamassa vuosittain helmikuussa järjestettävään Tokyo Performing Arts Meetingiin yhdeksättä kertaa. Tanssin Tiedotuskeskuksen edustaja oli kutsuttu osallistumaan myös Yokohama Dance Collection EX 2015 -festivaalille. Matkalla oli useita tavoitteita, tärkeimpinä niistä Tiedotuskeskuksen olemassa olevien suhteiden ylläpito, suomalaisen tanssin promootio, ICE HOT Asia -hankesuunnitelman edistäminen sekä relevanttien aasialaistoimijoiden kutsuminen EARS on Helsinki -tapahtumaan. Tiedotuskeskuksesta matkalle osallistui tuottaja Katarina Lindholm.

Tiedotuskeskus järjesti TPAM-messujen ohjelmassa round table -keskustelun aiheena Sustainable Thinking in the Dance Field 12.2.2015. Keskusteluun osallistui noin 15 henkeä; rahoittajia, taiteilijoita, tutkijoita, tuottajia Aasiasta ja Euroopasta. Aihe puhutteli ja raportin esiintuomat asiat olivat tunnistettavia maasta ja toimijan olosuhteista riippumatta. Vaikka lähtökohdat (rahoitus, infrastruktuuri, koulutus) ovat hyvin erilaiset, tietyt kehitysehdotukset liittyen muun muassa resurssien pienuuteen, teosten lyhyisiin elinkaariin tai riittämättömiin rakenteisiin näyttivät olevan toimivia maasta riippumatta. Aihe tuli esille myös muissa TPAMin aikana käydyissä kahdenkeskisissä sekä järjestetyissä keskusteluissa. Moni tuli keskustelemaan aiheesta lisää jälkepäin.

Matkalla edistettiin ICE HOT Asia -osaamisvientihanketta. Palaveri kahden hankepartnerin (Shinji Ono ja Katsuhiko Nakatomi, Yokohama Dance Collection, Japani sekä Jong-Ho Lee, SIDance-festivaali, Korea) oli tuloksellinen: hankkeessa päätettiin edetä suunnitelman pohjalta. Kyseessä on ICE HOT –partnereiden ja aasialaisten partnereiden yhteinen kehittämishanke, joka tähtää pohjois-aasialaiseen tanssialan yhteistyöhön. Hanke sisältää neljä työpajatapaamista, ja kokonaisuudesta vastaa Tanssin Tiedotuskeskus. Hanke käynnistyi elokuussa 2015 Helsingissä (EARS) ja jatkui lokakuussa Soulissa (PAMS/SIDance), marraskuussa Guangzhoussa (Guangdong Dance Festival) ja helmikuussa 2016 Tokiossa (TPAM/Yokohama Dance Collection).

Suomalaista tanssia, ryhmiä ja koreografeja esiteltiin festivaalien ja teattereiden ja muiden talojen edustajille, etenkin sovitussa tapaamisissa (Setagaya Public Theatre Tokiossa, Aichi Triennale Nagoyassa, D'Motion-festivaali Kuala Lumpurin lähellä) mutta myös sattumalta kohdatuille presenttereille. Finnish Dance in Focus –lehteä sekä DanceFinland-sovelluksen mainoskortteja jaettiin myös ahkerasti. Molemmat herättivät mielenkiintoa ja erottuivat hyvin muun jaettavan materiaalin joukosta.

Matkalla tavattiin Suomen Japanin instituutin uusi johtaja Merja Karppinen, jolle kerrottiin Tiedotuskeskuksesta ja hyvistä suhteista Japanin tanssitoimijoihin sekä menneistä että tulevista yhteistyöhankkeista. Instituutti on jatkossakin kiinnostunut tukemaan suomalaisia tanssivierailuja mahdollisuuksien mukaan ja tekee mielellään tiedotusyhteistyötä.

PERFORMING ARTS MARKET SEOUL (PAMS) / KOREA

Tanssin Tiedotuskeskus osallistui yhdeksättä kertaa Soulissa järjestettävään esittävän taiteen PAMS-messutapahtumaan 6.-9.10.2015. Matkan tavoitteena oli vahvistaa suomalaisten ja korealaisten tanssin ammattilaisten yhteistyötä, lisätä suomalaisten tanssin ammattilaisten työmahdollisuuksia Koreassa ja muualla Aasiassa sekä tavata olemassa olevia yhteistyökumppaneita. Matkan aikana järjestettiin myös ICE HOT Asia -hankkeen työpaja. Tiedotuskeskuksella ja suomalaisella Accessible Arts and Culture eli ACCACilla oli yhteinen messuosasto, ja organisaatiot vastasivat yhdessä pohjoismaisen verkottumistilaisuuden järjestelyistä. Tiedotuskeskuksesta matkalla oli kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari.

Vuonna 2010 aloitettu pohjoismaainen messuyhteistyö *Nordics Combined* jatkui PAMSissa yhteisellä verkottumistilaisuudella. Tilaisuus järjestettiin Soulin vasta avatussa Able Arts -keskuksessa 8.10.2015. Tilaisuuden yhteistyökumppaneina olivat Soulissa toimivat pohjoismaiset suurlähetystöt sekä *Nordics Combined* -partnerit (Danish Agency for Arts and Culture, Performing Arts Hub Norway ja

Swedish Arts Council). Tilaisuuteen osallistui 120 kansainvälistä vierasta. Tilaisuuden ohjelmasta ja järjestelyistä vastasivat ACCAC ja Tanssin Tiedotuskeskus.

Matkan aikana osallistuttiin Suomen Soulin edustuston järjestämään Team Finland -iltatilaisuuteen sekä keskusteltiin Korea Arts Management Servicen kanssa uudesta Connection-ohjelmasta. Tällä kertaa Connection-ohjelma olisi pohjoismainen, ja sen teemaksi on ehdolla lapsille ja nuorille suunnattu esittävä taide.

Suomesta PAMSiin osallistuivat:

- Kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari (Tanssin Tiedotuskeskus)
- Vastaava tuottaja Riitta Aittokallio (Tanssiteatteri Glims&Gloms)
- Myyntipäällikkö Johanna Rajamäki (Tero Saarinen Company)
- Tanssija Kati Lehtola (Tanssiteatteri Auraco)
- Toiminnanjohtaja Kirsi Mustalahti (ACCAC/Etku ry)

Matkan aikana osallistuttiin Tero Saarinen Companyn ja Korea National Theatren tanssiryhmän yhteistuotannon *MESH* -uusintaensi-iltaan. Soulissa Tero Saarinen Companyn edustivat taiteellinen johtaja Tero Saarinen, toiminnanjohtaja Iiris Autio, myyntipäällikkö Johanna Rajamäki sekä vastaava harjoittaja Henriikki Heikkilä.

Kansainvälisten asiain päällikkö veti ICE HOT Asia -hankkeen ensimmäisen varsinaisen työpajan Soulissa 10.10.2015. Paikalla olivat seuraavat aasialaistoimijat:

- johtaja Jong-Ho Lee, SIDance-festivaali, Soul, Korea
- tuottaja Ahram Gwak, SIDance-festivaali, Soul, Korea
- johtaja Karen Cheung, Guangdong Dance Festival, Guangzhou, Kiina
- tanssiosaston johtaja Anna Chan, West Kowloon Cultural District, Hong Kong
- kuraattori Neo Kim Seng, Singapore

Työpajan tavoitteena oli analysoida, miten aasialaistoimijat voisivat muodostaa ICE HOTia vastaavan verkoston. Työpajan tuloksena syntyi East Asian Dance Platform -konsepti, jonka brandia ja tuotantosuunnitelmaa päätettiin jatkaa toisessa työpajassa Guangzhoussa 11.11.2015.

VUODEN 2015 MESSUHANKKEIDEN TULOKSIA

Vuoden 2015 messuosallistumisten välittömät tulokset, jotka perustuvat Tiedotuskeskuksen omiin havaintoihin, olivat seuraavat (messuosallistumista evaluoidaan heti messujen jälkeen, mutta jotkut tulokset realisoituvat vasta 1-3 vuoden päästä):

- messuille osallistuneet suomalaistoimijat saivat 10-30 uutta kansainvälistä kontaktia

- messuille osallistuneet suomalaistoimijat neuvottelivat tulevista esiintymismahdollisuuksista vähintään 1-5 kansainvälisen toimijan kanssa
- messuhankkeiden yritysyhteistyömahdollisuudet vahvistuivat. Tanssin Tiedotuskeskus ja ACCAC tapasivat Soulissa suomalaisyrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita yhteistyöstä tulevina PAMS-vuosina
- Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälinen kontaktiverkosto laajeni kymmenillä uusilla kontakteilla

OPINTOMATKAT

Tanssin Tiedotuskeskus järjestää vuosittain 2-5 opintomatkaa suomalaisille tanssialan ammattilaisille. Opintomatkat on havaittu hyväksi kansainvälistymisen väyläksi niin taiteilijoille ja tuottajille, ja niiden tarve on tullut esille kentän palautteessa. Opintomatkojen menestys perustuu Tiedotuskeskuksen hyvään maineeseen ja laajoihin verkostoihin, joiden avulla matkojen ohjelmaan saadaan tärkeitä ja hedelmällisiä tapaamisia. Hyvä matkaohjelma ja sen toteutus edellyttävät perusteellista ennakkovalmistelua sekä Tiedotuskeskukselta että opintomatkalaisilta.

Tiedotuskeskuksen opintomatkoihin liittyvät **tavoitteet** olivat seuraavat:

- Suomalaisten tanssin toimijoiden ymmärryksen lisääminen kansainvälisestä toimintaympäristöstä
- Suomalaisten tanssin toimijoiden kansainvälisten verkostojen lisääminen

Opintomatkoihin liittyvät **toimenpiteet** olivat seuraavat:

- Opintomatkojen järjestäminen
  - Osallistujien valitseminen avoimen haun ja hakemusten perusteella
  - Verkottumisen kannalta hyödyllisen opintomatkaohjelman suunnittelu
  - Opintomatkalaisten tapaaminen ennen matkaa ja tavoitteiden kirkastaminen
  - Opintomatkan vetäminen ja verkottumisen tukeminen matkan aikana
  - Jälkitapaamisen järjestäminen sekä kontaktien jälkihoidon ja ylläpidon merkityksen korostaminen
- Opintomatkan tuloksien evaluointi opintomatkalaisten matkaraporttien perusteella

Tanssin Tiedotuskeskus järjesti vuoden 2015 aikana kolme opintomatkaa:

- Aerowaves Spring Forward -festivaalille Espanjan Barcelonaan 17.-20.4.2015
- IETM-verkoston kevätkokoukseen Italian Bergamoon 23.-26.4.2015
- kedja-verkoston tapaamiseen Norjan Hammerfestissa 4.-8.11.2015

OPINTOMATKA: AEROWAVES SPRING FORWARD -FESTIVAALI, BARCELONA, ESPANJA 17.-20.4.2015

Tanssin Tiedotuskeskuksen opintomatkalle Aerowaves Spring Forward -festivaalille Barcelonaan tuli kymmenen hakemusta, joista valittiin kaksi osallistujaa: koreografit Marjukka Savolainen ja Valtteri Raekallio. Matkan vetäjänä toimi Tanssin talon sisältöasiantuntija Johanna Tuukkanen. Tanssin Tiedotuskeskus tarvitsi matkalle ulkopuolisen vetäjän aikataulusyistä: kansainvälisten asiain päällikkö veti opintomatkaa Italiaan seuraavalla viikolla.

Opintomatka Aerowaves Spring Forward -festivaalille toteutettiin neljännen kerran. Matka on tarkoitettu koreografeille, joilla on kiinnostusta tutustua eurooppalaisen nykytanssin nuoriin tekijöihin ja halu verkottua presenttereiden ja taiteilijoiden kanssa. Matkan ohjelmassa oli esitysten seuraamista sekä festivaalin verkottumistilaisuuksiin osallistumista. Matkan aikana keskusteltiin matkan vetäjän kanssa nähdyistä esityksistä sekä oman taiteellisen työn sijoittumista eurooppalaiseen tanssitaiteen kenttään.

Marjukka Savolaisen mietteitä matkasta:

“Huhtikuinen matka Aerowaves Spring Forward-festivaaleille oli todellinen unelmien täyttymys – neljä tanssin ja performanssintäyteistä päivää vieraassa kaupungissa tuntemattomien, mutta sitäkin luovempien ihmisten kanssa suorastaan kannusti verkostoitumaan ja omaksumaan vaikutteita; tämä reissu ei hevillä unohtuisi.

Matkan aikana sain myös kosolti esitteitä ja materiaaleja tulevista festivaaleista ja konferensseista, tanssitaloista ja teatterista; ehdottomasti kullannarvoista tietoa tulevaisuuden verkostoitumiseen. Sain myös tilaisuuden keskustella lukuisten alan tekijöiden, koreografien, kriitikoiden ja tanssijoiden kanssa – jo tämä oli se syy, miksi aion todellakin jatkossa osallistua vaikka omakustanteisena uudestaan tapahtumaan. Ylitin myös sosiaalisen minäni, koska pakottautauduin ujona ihmisenä keskustelemaan tuiki tuntemattomien kanssa – jakelin käyntikorttejani minkä ehdin, sillä yksi tavoitteistani oli vain kuitenkin päästä keskustelemaan alan ihmisten kanssa, ilman sen suurempia paineita tai odotuksia.”

OPINTOMATKA: IETM-VERKOSTON KEVÄTKOKOUS, BERGAMO, ITALIA, 23.-26.4.2015

IETM-verkoston kevätkokoukseen Italian Bergamoon valittiin kuudentoista hakemuksen joukosta neljä osallistujaa:

- Nea Granlund, vastaava tuottaja, Compañía Kaari & Roni Martin
- Marinella Jaskari, tuottaja, Helsingin kaupunginteatteri
- Sanja Karppinen, tuottaja, Liisa Pentti +Co
- Virva Talonen, tanssitaiteilija, koreografi, Katve

Matkan aikana seurattiin IETM-verkoston runsasta seminaariohjelmaa sekä osallistuttiin matkan vetäjän, Tiedotuskeskuksen kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mularin järjestämiin tapaamisiin. Näitä olivat muun muassa IETM-verkostossa toimivien tuottajien tapaaminen sekä tapaaminen australialaisdelegaation kanssa. Opintomatkalaisten raportit antavat kuvaa matkan annista:

“Olin asettanut IETM- matkalle konkreettisia tavoitteita ajatellen, että voisin lisätä muutaman uuden toimintatavan ”kikkapussiin” ja onkia niitä sieltä tarvittaessa. Yllätyksekseni matka olikin toisella tavalla avartava. Keskustelujen aiheet politisoituivat melkein poikkeamatta. Näkökulma muotoutui automaattisesti tunteelliseksi ja poliittiseksi osallistujien omakohtaisten kokemusten myötä.

Keskustelut kollegoiden kanssa eivät ehkä ole kovin konkreettisia tuliaisia, mutta ne auttavat jäsentämään omia ajatuksia ja mielipiteitä sekä asettamaan itsensä taidemaailman kartalle. Tapoja toimia voi olla erilaisia mutta leikkisyys ja uudella tavoin ajattelu ovat avaimia mielekkyydelle.

Sain matkalta uusia kontakteja – lähinnä muita tuottajia. Pidän näitä uusia tuttavuussuhteita todella tärkeinä. Kokemus osoittaa että lopulta aina jossain vaiheessa sitä päätyy jonkin projektin kautta uudelleen kontaktiin ja silloin on helpompi toimia jos on jo ennalta luotuja suhteita olemassa.” Marinella Jaskari

“Olen erittäin iloinen, että minulla oli mahdollisuus osallistua opintomatkaan. Se selkiytti erityisesti kehitystyömme mahdollisuuksia omassa kollektiivissa sekä antoi uskoa siihen, että työmme kannattaa. Taiteilijana matka oli inspiroiva ja herätti uusia ajatuksia sekä taiteen sisällöllisistä kysymyksistä että oman taiteellisen työn tulevaisuudesta.

Tämän IETM -kokouksen anti oli hyvä erityisesti tiedon, ajatusten vaihdon ja oppimisen kannalta. Matkalla opin ymmärtämään paremmin erilaisten taideorganisaatioiden rakenteita mutta myös määrittelemään ja havainnoimaan

omaa taiteilijan työtäni suhteessa muihin taiteilijoihin ja erilaisiin yhteiskuntarakenteisiin. Kansainvälisessä tapahtumassa suomalainen taide näyttäytyi uudesta näkökulmasta, joka on itselleni tervetullutta.

Tapasin hurjasti ihmisiä. Käyntikortteja vaihdoin 30 kappaletta olen pitänyt yhteyttä matkan jälkeen 10 ihmiseen. Tapasin ihmisiä Australiasta, USA:sta, Iso-Britanniasta, Ranskasta, Italiasta, Kroatiasta, Hollannista ja Pohjoismaista. Matkalla tutustuin tietenkin myös muihin suomalaisiin.” Virva Talonen

Matkan aikana vetäjä ja opintomatkalaiset keskustelivat päivittäin esimerkiksi tuottajan työnkuvasta, kansainvälisen toiminnan merkityksestä sekä matkalaisten omien kansainvälisten toimintamahdollisuuksien kehittämisestä. Matkalaiset totesivat IETM-verkoston hyödylliseksi kansainvälisten kontaktien hankkimisessa sekä ymmärryksen lisäämisessä.

OPINTOMATKA: keöjaHammerfest, Hammerfest, Norja, 4.-8.11.2015

keöjaHammerfestin opintomatkalle haettiin taiteilijoita ja tuottajia, jotka ovat kiinnostuneita pohjoismais-balttilaisesta tanssialan yhteistyöstä. Opintomatkalle tuli ennätysmäärä hakemuksia (19), ja sille valittiin viisi tanssitaiteilijaa:

- Maija Ikonen
- Jenni Koistinen
- Johanna Nuutinen
- Aino Ojanen
- Taneli Törmä

Opintomatkan ohjelmassa oli keöjaHammerfest-tapahtuman seminaareihin ja työpajoihin osallistumista sekä Dansfestival Barents -tapahtuman esitysten seuraamista. Opintomatkan vetäjänä toimi Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari.

Opintomatkalaiset kokivat, että matka oli monella tapaa antoisa ja tuloksekas. Matkan onnistumista edesauttoi myös se, että laajasta hakijajoukosta pystyttiin valitsemaan erityisesti tälle matkalle sopivat osallistujat:

“Matkasta muodostui itselleni silmiä avaava kokemus, jonka aikana sain mahdollisuuden tutustua syvällisemmin niin Suomen kentän kuin muiden Pohjoismaiden ja Baltian

alueiden kulttuuritoimintaan. Mikä parasta, näissä keskusteluissa oli mukana myös taiteilijoita Kanadasta ja Australiasta. Erilaisten työ- ja toimintakulttuurien kohdatessa on antoisaa artikuloida esiin asioita, joita kohtaamme alallamme maasta ja kansalaisuudesta riippumatta ja keskityin tietoisesti myös jäsentämään kunkin maan

hyviä puolia esimerkiksi erinäisten residenssitoimintojen ja rahoitusmallien osalta.”
Johanna Nuutinen

“Pidin Kedjan konseptista, jossa suuri joukko saman taiteenalan tekijöitä tuodaan kolmeksi päiväksi pienehkölle paikkakunnalle, josta he eivät pääse pakenemaan koteihinsa tai suuremman kaupungin houkutuksiin, vaan koko aika vietetään samojen ihmisten keskuudessa, jolloin tilanteilla ja ihmiskontakteilla on aikaa kehittyä. Koin, että tapahtuma kehittyi mukavasti näiden kolmen päivän aikana. Lauantain keskusteluissa oltiin jo paljon aktiivisempia ja ne tilaisuuksien sisällöissä päästiin mielestäni syvemmälle kuin aikaisempina päivinä.” Aino Ojanen

“Hammerfestin matkasta jäi paljon tietoa, kontakteja ja kokemuksia. Yksi tärkeimmistä seikoista, joka toteutui matkalla ja jota olen pohtinut matkan jälkeen, on omasta työstä kertominen: oman työn näkyväksi tekeminen tapaamalla ja keskustelemalla muiden alan toimijoiden kanssa. Olen tyytyväinen, että se toteutui Hammerfestissa. Freelancerina on helppoa jäädä hieman näkymättömäksi toimijaksi, koska vakiintunutta työyhteisöä ja ns. taustaorganisaatiota ei ole, ainakaan kokovuotisesti. Tämän vuoksi oli erittäin tärkeää päästä osallistumaan tälle matkalle.” Maija Ikonen

Yksi matkalaisista kiteytti matkalla oppimansa seuraavasti:

“Vahvistuksena omalle toiminnalleni: Ole kiinnostunut ihmisestä. Vietä aikaa eri tehtävien parissa työskentelevien alan toimijoiden kanssa, äläkä ensikädessä suoraan markkinoi itseäsi. Jos luulet tilanteen kaipaavan ja jopa janoavan suoraa hissipuhetta itsestäsi ja tuotannostasi, anna mennä. Nämä hetket ovat kuitenkin harvassa. Luo pitkäaikaisia suhteita ja oivalla, että jotkut kontaktit voi puhjeta yhteistyöhön useiden vuosienkin jälkeen. Verkostoituminen vaatii henkilökohtaista läsnäoloa ja tämän toiminnan haastavuus on sen matkakustannuksissa. Etsi siis avustuksia, jotka tukevat verkostoitumista ja vierailuja.” Johanna Nuutinen

Palautteiden perusteella kedjan tapahtumakonsepti edesauttaa sekä uusien että kokeneiden ammattilaisten tiivistä keskustelua ja kollegiaalisia tapaamisia.

VUODEN 2015 OPINTOMATKOJEN TULOKSIA

Tanssin Tiedotuskeskuksen vuonna 2015 järjestettyjen opintomatkojen **tulokset** voidaan kiteyttää seuraavasti:

- Opintomatkoilla mukana olleiden kansainvälisen toiminnan osaaminen lisääntyi
- Opintomatkalaisten kotimaiset ja ulkomaiset verkostot kasvoivat

- Jotkut opintomatkalaiset saivat myös esitysvierailukutsuja ja uusia työtilaisuuksia

Pidemmällä aikavälillä voidaan nähdä, että myös opintomatkat tukevat suomalaistoimijoiden päätymistä erilaisiin kansainvälisiin hankkeisiin.

KANSAINVÄLISET YHTEISTYÖPROJEKTIT

Tanssin Tiedotuskeskuksen yhteistyöprojektien tavoitteet ovat seuraavat:

- Suomalaisen tanssitaiteen kehittäminen
- Suomalaisen tanssitaiteen toimintaedellytysten parantaminen

Tanssin Tiedotuskeskuksen toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ovat seuraavat:

- Kansainvälisten yhteistyöprojektien toteuttaminen
- Tiedotuskeskuksen oman asiantuntijuuden kehittäminen ja verkostojen ylläpitäminen
- Potentiaalisten yhteistyökumppaneiden löytäminen
- Suomalaisen tanssin ja kansainvälisten toimijoiden kannalta mielekkäiden yhteistyömallien kehittäminen

Vuoden 2015 yhteistyöprojektit ovat toteuttaneet suunniteltuja tavoitteita, ja niiden tuloksena kuutisenkymmentä suomalaista tanssin ammattilaista on kasvattanut kansainvälisiä verkostojaan ja työmahdollisuuksiaan. Lisäksi on syntynyt uusia yhteistyöprojekteja suomalaisten ja kansainvälisten tanssialan toimijoiden välille.

ICE HOT Nordic Dance

Kööpenhaminan katselmuksen valmistelun lisäksi vuonna 2015 ICE HOT -yhteistyö sisälsi muun muassa seuraavaa:

American Dance Abroad -organisaation kanssa aloitettua residenssi- ja asiantuntijavaihto-ohjelmaa jatkettiin. ICE HOT Oslo -katselmuksen yhteydessä järjestetyn amerikkalaisiasiantuntijavierailun tuloksena Ima Iduzee oli residenssissä Bates Dance Festivalilla heinä-elokuussa 2015. Syksyllä 2015 ADA kutsui New Yorkiin kaksi pohjoismaista taiteellista johtajaa, Siri Leonardsenin Baerum Kulturhusetista, Norjasta ja Jesper de Neergaard Bora Bora -teatterista Tanskasta American Recon -ohjelman puitteissa. Tanssin Tiedotuskeskus auttoi ADAaa pohjoismaisten taiteellisten johtajien löytämisessä.

Pitkäjänteistä residenssi- ja muuta yhteistyötä kehitettiin myös Skotlannin kansallisen tanssikeskuksen Dance Basen ja pohjoismaisten toimijoiden välille.

Yhteistyö käynnistyi vuonna 2015 ja mukana olivat pohjoismaista Reykjavik Dance Atelier ja Zodiak – Uuden tanssin keskus. Residenssiohjelmaan valittiin yksi taiteilija jokaisesta maasta: Iona Kewney Iso-Britanniasta, Sari Palmgren Suomesta ja Katrin Gunnarsdóttir Islannista. Iona Kewney oli residenssissä Zodiakissa, Sari Palmgren Dance Basessa ja Dance Atelierissa ja Katrin Gunnarsdóttir Dance Basessa. Palmgren ja Gunnarsdóttir työskentelivät yhdessä Reykjavikissa.

Vuonna 2015 toteutettiin Tanssin Tiedotuskeskuksen koordinoima ICE HOT Asia -osaamisvientikokonaisuus. ICE HOT Asia on ICE HOT -partnereiden ja kolmen aasialaispartnerin yhteishanke, jonka tavoitteena on rakentaa Aasiaan ICE HOTia vastaava rakenne. Hankkeen aasialaispartnerit ovat Yokohama Dance Platform (Japani), SIDance Festival (Korea) ja Guangdong Dance Festival (Kiina).

Hanke toteutetaan neljänä työpajatapaamisena, joista kolme toteutui syksyn 2015 aikana ja viimeinen helmikuussa 2016. Ensimmäinen alustava työpaja järjestettiin Helsingissä, EARS-tapahtuman yhteydessä 26.8.2015, ensimmäinen varsinainen työpaja Soulessa Performing Arts Market Seoul -tapahtuman yhteydessä 10.10.2015 ja toinen Guangzhoussa Guangdong Dance Festivalin yhteydessä 11.11.2015. Helsingin ja Soulin työpajoja veti Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälisten asiain päällikkö ja Guangzhoun työpajan Islannin ICE HOT -partnerin edustaja Ása Richardsdóttir. Viimeinen työpaja järjestetään Yokohamassa Yokohama Dance Platformin ja TPAM-tapahtuman yhteydessä 12.2.2016.

Työpajojen tavoitteena on ollut välittää pohjoismaisten partnereiden tietotaitoa ICE HOT -kokonaisuudesta sekä analysoida aasialaispartnereiden mahdollisuuksia vastaavan rakenteen perustamiselle. Työskentelyn myötä ICE HOT -partnerit vahvistavat suhteita aasialaistoimijoihin ja luovat siten jatkossa yhteistyö- ja muita mahdollisuuksia pohjoismaisille taiteilijoille Aasiassa.

Tiedotuskeskuksen kannalta on myös merkityksellistä se, että ICE HOT- yhteistyön kautta saatiin matkatukea useisiin kansainvälisten asioiden päällikön matkoihin. Mularin, kuten myös muiden ICE HOT -toimijoiden, matkoilla edistettiin sekä oman maan että pohjoismaisen tanssin tunnettuutta.

EXPLORING THE EDGES – SUOMI-AUSTRALIA VAIHTO-OHJELMA

Tanssin Tiedotuskeskus ja Australian Council for the Arts käynnistivät vuonna 2013 pitkäkestoisen yhteistyöohjelman, jossa kumppaneina on tanssialan organisaatioita molemmista maista. Tarkoituksena on tukea maiden tanssitaiteilijoiden ammatillista kehittymistä sekä lisätä tanssin ammattilaisten työllistymis- ja yhteistyömahdollisuuksia.

Australia-Finland Dance Exchange -yhteistyötä koordinoi ja osin rahoittaa Suomesta Tanssin Tiedotuskeskus ja Australiasta Australia Council for the Arts. Suomalaisia yhteistyökumppaneita ovat ITAK – Itäinen tanssin aluekeskus, JoJo – Oulun tanssin keskus, Routa ja Zodiak – Uuden tanssin keskus. Australialaisia yhteistyökumppaneina ovat Campbelltown Arts Centre, Critical Path ja Strut. Vuonna 2015 uudeksi yhteistyökumppaniksi liittyi tasmanialainen Junction Arts Festival.

Toimintavuonna 2015 yhteistyö toteutui seuraavasti:

Picnic on the Edge

Zodiak – Uuden tanssin keskuksen, Campbelltown Arts Centerin ja Critical Pathin residenssivaihto-ohjelma *Picnic on the Edge* jatkui kolmen viikon residenssijaksolla Campbelltownissa maaliskuussa 2015. Residenssiin osallistuivat Picnic on the Edgen vastuutaiteilijat Jane McKernan Australiasta ja Maija Hirvanen Suomesta, Jarkko Partanen Suomesta sekä Lizzie Thompson ja Tim Darbyshire Australiasta. Residenssi päättyi taiteilijoiden vierailuun Dance Massive -festivaalilla Melbournessa 10.-22.3.2015.

Picnic on the Edge on saanut siihen osallistuneilta taiteilijoilta hyvää palautetta. Suunnitteilla on useita taiteilijoiden välisiä projekteja, joiden toteutumisaikataulut ja -paikat ovat vielä auki. Australia Council for the Artsiin kohdistuneet rahoitusleikkaukset syksyllä 2015 toivat haastetta ohjelman jatkumiselle vuonna 2016. Loppuvuodesta 2015 näytti siltä, että viimeinen residenssi Suomessa kaatuu australialaisen rahoituksen puuttumiseen.

Opintomatka: Dance Massive, Melbourne, Australia, 12.-21.3.2015

Tanssin Tiedotuskeskus järjesti yhdessä Australia Council for the Artsin kanssa verkottumis- ja opintomatkan Melbourneen Dance Massive -festivaalille 12.-21.3.2015. Matkalle osallistuivat seuraavat suomalaiset:

- Kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari (Tanssin Tiedotuskeskus)
- Taiteellinen johtaja Harri Kuorelahti (Zodiak - Uuden tanssin keskus, Helsinki)
- Taiteellinen suunnittelija Tomi Paasonen (ITAK - Itäisen tanssin aluekeskus, Kuopio)
- Taiteellinen johtaja Kira Riikonen (Routa-ryhmä, Kajaani)
- Sisältöasiantuntija Johanna Tuukkanen (Tanssin talo ry, Helsinki)

Matkan ohjelmassa oli esityksiä, avoimia harjoituksia, seminaareja, verkottumistilaisuuksia sekä tapaamisia. Matkan aikana suomalaiset pystyivät vahvistamaan olemassa olevia kumppanuuksia sekä luomaan uusia.

Yhteistuotanto: I'm trying to tell you

Kajaanilaisen Routa-ryhmän ja Lucy Guerin Incin yhteistuotanto *I'm trying to tell you* sai ensi-iltansa Kajaanissa 13.6.2015. Produktion yhteistuottajana oli Joensuun kaupunginteatteri. Tuotannolla oli ensi-illan jälkeen esityksiä sekä Kajaanissa että Joensuussa.

Routa-ryhmä ja Tanssin Tiedotuskeskus järjestivät ensi-iltapäivänä seminaarin, jossa pureuduttiin kansainväliseen yhteistyöhön ja sen merkitykseen paikallisille toimijoille.

Kansainvälistymistä käsiteltiin seminaarissa osana tanssin kentän kestävästä kehityksestä, Tanssin Tiedotuskeskus tuottaman keöja Sustainability Think Tank -raportin pohjalta.

Seminaarin panelisteina ovat toimivat europarlamentaarikko Merja Kyllönen, Roudan taiteellinen johtaja Kira Riikonen, Zodiak - Uuden tanssin keskuksen taiteellinen johtaja Harri Kuorelahti ja koreografi Lucy Guerin Melbournesta. Seminaarin veti Tanssin Tiedotuskeskuksen kansainvälisten asiain päällikkö Pirjetta Mulari, ja siihen osallistui noin 20 paikallista tanssin ja teatterin ammattilaista sekä paikallisia vaikuttajia.

Uusia mahdollisuuksia

Australia-yhteistyö on poikunut useita taiteilijoiden välisiä yhteistyöprojekteja: kontaktit ovat syntyneet Tanssin Tiedotuskeskuksen ja Australia Council for the Arts -yhteistyön tuloksena, mutta itse projektit toteutuvat itsenäisesti, ilman yhteistyöohjelman tukea. Esimerkkinä australialaistaiteilija Liz Lean vierailu Helsingissä syksyllä 2015. Vierailun tuloksena Lea on organisoimassa usean suomalaisen tanssiryhmän vierailua Australiaan vuonna 2017. Tässä projektissa Tanssin Tiedotuskeskus on toiminut kontaktien välittäjänä.

TANSSIN VENÄJÄ-OHJELMA

Tanssin Venäjä-ohjelman toimenpiteistä ja tuloksista kerrotaan toimintakertomuksen liitteessä 2.

YHTEISTYÖ O ESPACO DO TEMPO -KESKUKSEN KANSSA

Tanssin Tiedotuskeskus ja taiteilija Rui Hortan perustama O espaço do tempo -keskus Montemorissa, Portugalissa neuvottelivat syksyllä 2014 yhteisestä residenssivaihto-ohjelmasta. Kiinnostus yhteistyöhön syntyi Aerowaves-verkoston kokouksessa lokakuussa 2014, jolloin O espaço do tempo -keskuksen toiminnanjohtaja Pia Kramer ehdotti yhteistyötä. Yhteistyön muotona olisi

residenssivaihto-ohjelma, jonka ensimmäisessä vaiheessa O espacio do tempo -keskus vastaanottaa suomalaistaiteilijoita residenssiin. Toisessa vaiheessa keskukselle löytyisi suomalainen residenssitoimija, joka voisi ottaa vastaavasti vastaan portugalilaistaiteilijoita.

ICE HOT Oslon katselmuksen perusteella Pia Kramer valitsi residenssiin O espacio do tempo -keskukseen kaksi suomalaistaiteilijaa työryhmineen: Jarkko Partasen ja Liisa Risun. Residenssit toteutuivat kesällä 2015. Molemmissa residensseissä oli kotimaisena yhteistyökumppanina Zodiak - Uuden tanssin keskus, koska molemmat taiteilijoista työstivät teoksiaan osana Zodiakin ohjelmistoa.

Jarkko Partasen ja työryhmän residenssi 1.-15.7.2015

Jarkko Partanen työryhmineen työsti joulukuussa 2016 ensi-iltansa saavaa teosta *Flashdance* O espacio do tempo -residenssissä 1.-15.7.2015. Teoksen toinen koreografi/käsikirjoittaja on Anni Klein. Residenssiin osallistuivat seuraavat työryhmän jäsenet:

- Jarkko Partanen
- Anni Klein
- Aksinja Lommi
- Hanna Ahti
- Laura Haapakangas

Residenssi oli onnistunut ja antoi mahdollisuuden syventyä tulevaan teokseen eri tavalla kuin helsinkiläisessä harjoitussalissa:

“Uskomme, että tällainen oleminen esityksen aiheen parissa on hyvin tärkeää – varsinkin kun harjoitusprosessit ovat usein taloudellisista syistä liian lyhyitä ja paine puristaa esitys kasaan saattaa olla kova. Kirkastaminen kun tuntuu aina vaativan aikaa. Vaikka työvaiheen avaaminen ulkopuolisille näin alkuvaiheessa on potentiaalisesti hyvin kiusallista, pidimme residenssijakson päätteeksi pienen demon. Koimme keskustelun paikallaolijoiden kanssa sen jälkeen äärimmäisen hedelmälliseksi ja rakentavaksi.” Anni Klein ja Jarkko Partanen

Liisa Risun ja työryhmän residenssi 15.-22.7.2015

Liisa Risu ja työryhmä työstivät tulevaa Valon paino -teostaan residenssissä O espacio do temossa 15.-22.7.2015.

Residenssiin osallistuivat seuraavat työryhmän jäsenet:

- Liisa Risu
- Satu Halttunen

- Jonna Eiskonen
- Pietari Kärki
- Vincent Roumagnac
- Jussi Saivo

Residenssi tuki ensi-iltansa 19.9.2015 Helsingissä saaneen teoksen työprosessia:

“Tärkein anti oli tulevan teoksen kontekstiin (Ligeti, New materialisms, 60-luvun avant garde ja urkumusiikki) syventyminen sekä sen mahdollisuuksien etsiminen. Oleellista oli yhteinen jaettu aika. Ikään kuin syventävä aikalisä keskellä valmistavaa prosessia.

Koreografinen konsepti, puku- ja lavastussuunnitelma olivat valmiina etukäteen. Otimme paljon kuvamateriaalia. Residenssissä oli yksi studio vain meidän käytössä, minkä vuoksi pystyimme rakentamaan tilaan mallin lavastussuunnitelmasta. Eikä tarvinnut purkaa päivittäin kuten Zodiakissa olisi tarvinnut.

Erityistä ja hyvää Montemorin residenssissä on se, että koko työryhmän on mahdollista asua yhdessä ja studio on samassa paikassa. Tämä kiinteyttää ryhmää sosiaalisella tasolla ja luontevasti rakentuu polveileva jaetun ajattelun pilvi.”

Liisa Risu